

Augu aizsardzības līdzekļu glabāšana, lietošana un uzskaitē.

Ilze Skudra

SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs

AAL uzglabāšana

Augu aizsardzības likums 9.pants

(3) Personas, kuras iegādājušās AAL, ir atbildīgas par to uzglabāšanu aizslēdzamās, bērniem un dzīvniekiem nepieejamās vietās, atsevišķi no pārtikas produktiem un lopbarības.

AAL lietošana (1)

Augu aizsardzības likums 10.pants

(1) Persona augu aizsardzības līdzekļus lieto, **ievērojot norādes marķējumā**, Eiropas un Vidusjūras augu aizsardzības organizācijas noteiktos labas augu aizsardzības prakses principus (publicēti VAAD mājaslapā) un augu aizsardzības līdzekļu lietošanu regulējošos normatīvajos aktos noteiktos integrētās augu aizsardzības principus un prasības visos tajos paredzētajos gadījumos.

AAL lietošana (2)

Augu aizsardzības likums 10.pants

(2) AAL izsmidzināšana no gaisa ir atļauta AAL lietošanu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībā.

(3) Pēc VAAD pieprasījuma persona sniedz informāciju par kaitīgo organismu: parādīšanos, izplatību, īstenotajiem to apkarošanas pasākumiem, lietotajiem AAL.

(4) Lietošanai nederīgos ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus likvidē saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu. Ar šīm darbībām saistītās izmaksas sedz ķīmisko augu aizsardzības līdzekļu īpašnieks.

AAL lietošanas iekārtas

Augu aizsardzības likums 11.pants

(1) Atļauts izmantot tikai pārbaudītas un lietošanas kārtībā esošas AAL lietošanas iekārtas.

(2) Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtu pārbaudi veic **reizi trijos** gados.

(3) AAL lietošanas iekārtu pārbaudi veic kārtībā, kāda noteikta normatīvajos aktos par augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtām.

Jaunu AAL lietošanas iekārtu pārbaudi veic pēc **pieciem gadiem** no to iegādes brīža.

AAL uzglabāšana (1)

MK noteikumi Nr.950

3. AAL **uzglabā** oriģinālā iepakojumā, ievērojot marķējumā noteiktos uzglabāšanas apstākļus, kā arī Augu aizsardzības likuma 9.panta trešās daļas un Aizsargjoslu likuma prasības.

4. AAL uzglabā plauktos vai uz paletēm. Ja uzglabāšanas vieta ir telpa, kurā persona var uzturēties, lai veiktu darbības ar AAL (kārtotu, pārvietotu), tajā nodrošina gaisa apmaiņu.

5. Par AAL uzglabāšanas vietām aizliegts izmantot degvielas noliktavas, dzīvojamās vai administratīvās telpas, dzīvnieku novietnes, būves, kuras var applūst, un pagrabus, izņemot tos, kas ir būvēti virs zemes.

6. Pirmās reģistrācijas klases AAL uzglabā slēgtā, vēdināmā telpā atsevišķi no pārējiem augu aizsardzības līdzekļiem.

AAL uzglabāšana (2)

MK noteikumi Nr.950

7. **Izlietoto AAL iepakojumus** līdz to apglabāšanai tur kopā ar augu aizsardzības līdzekļiem un apglabā saskaņā ar normatīvajos aktos par atkritumu apsaimniekošanu noteikto kārtību. Šo prasību var neievērot, ja izlietotā augu aizsardzības līdzekļa iepakojums saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus, vairs nav uzskatāms par bīstamu atkritumu.

AAL lietošanas prasības (1)

MK noteikumi Nr.950

8. Saimniecībā, kurā tiek uzglabāti vai lietoti augu aizsardzības līdzekļi, darbā iesaistītajām personām ir pieejami:

- **individuālie aizsardzības līdzekļi** (piem., respirators, aizsargbrilles, aizsargapģērbs, cimdi);
- **absorbējošie materiāli** (sausas zāģu skaidas vai kūdra);
- inventārs, kas nepieciešams glābšanas pasākumiem, ja augu aizsardzības līdzekļi izbirst vai izlīst (piem., slota, spainis, liekšķere)

AAL lietošanas prasības (2)

MK noteikumi Nr.950

9. AAL atļauts lietot:

- tikai tam mērķim un pret tiem kaitīgajiem organismiem, kas minēti marķējumā, nepārsniedzot norādīto devu,
- kā arī ievērojot marķējuma prasības par augu aizsardzības līdzekļu atšķaidīšanu un maisījumu gatavošanu pirms lietošanas,
- kultūrauga attīstības stadiju,
- apstrāžu skaitu sezonā,
- nogaidīšanas laiku no pēdējās apstrādes līdz ražas novākšanai
- ierobežojumus attiecībā uz cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzību.

AAL marķējums (1)

- Katram AAL ir marķējums, kas ir apstiprināts to reģistrējot VAAD, un kurā ir latviešu valodā norādīts AAL nosaukums, līdzekļa reģistrācijas numurs un klase, preparatīvā forma un iedarbības veids, darbīgās vielas nosaukums un tās koncentrācija preparātā, ražotāja nosaukums, līdzekļa izgatavošanas datums un derīguma termiņš, bīstamības raksturojums, lietošanas instrukcija, norādījumi par pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanu un pārējā informācija, kas apstiprināta, reģistrējot šos līdzekļus.
- Katrs AAL lietotājs ir atbildīgs par to, lai tā saimniecībā tiktu lietoti augu aizsardzības jomu regulējošo normatīvo aktu prasībām atbilstoši augu aizsardzības līdzekļi.

AAL marķējums (2)

AAL iepakojums sastāv no:

- aizsargiekpakojuma (ārējais iepakojums, piem., kartona kaste)
- iepakojuma (iekšējais iepakojums, piem., pudele, kanna.u.c)

Teksts un bīstamības simbolu grafiski attēlojumi

Tas pats, kas aizsargiekpakojuma marķējumā un papildus informācija:

- par pirmās palīdzības sniegšanu;
- saindēšanās un zāļu informācijas centra tālruņa numurs 67042473

AAL marķējums (3)

- Lietošanas instrukcija
 - Lietošanas nosacījumi (apstiprināti, pieņemot lēmumu par AAL reģistrāciju)
 - Papildus informācija, kas svarīga drošai un pareizai AAL lietošanai
 - Personāla drošība
 - Darba šķidruma sagatavošana
 - Saderība ar citiem preparātiem (maisījumu veidošanai)
 - Pielietošanas tehnika, smidzinātāju tīrīšana
 - Tukšā iepakojuma likvidēšana, uzglabāšanas nosacījumi
 - Vides aizsardzības prasības
 - Derīguma termiņš, juridiskā atbildība

AAL lietošanas prasības (3)

MK noteikumi Nr.950

13. Pirmās un otrās reģistrācijas klases AAL lietotājs kārto reģistrācijas žurnālu.

Reģistrācijas žurnālā uzskaita gan

- **iegādātos** augu aizsardzības līdzekļus (norāda saņemšanas datumu, augu aizsardzības līdzekļa nosaukumu, iepakojuma lielumu un daudzumu),
 - **izlietotos** augu aizsardzības līdzekļus (norāda informāciju par apstrādāto kultūraugu sugu vai objektu (piemēram, labības noliktava), apstrādāto teritoriju, tās platību, apstrādes datumu, lietotā augu aizsardzības līdzekļa nosaukumu un devu).
- Reģistrācijas žurnālu glabā vismaz trīs gadus.

AAL uzskaites žurnāls

AAL nosaukums	legādes datums	Iepakojuma lielums	Daudzums l vai kg	Čeka vai pavadzīmes Nr.	Izplatītājs	Izlietots l vai kg	Datums	Apstrādātā kultūra	Lauks, ha	Deva	Atlikums

AAL lietošanas prasības (5)

MK noteikumi Nr.950

13.¹ Ja AAL lietoti, izmantojot profesionāla augu aizsardzības līdzekļu lietotāja sniegtu pakalpojumu, tad pakalpojuma sniedzējs apstrādātā objekta īpašniekam izsniedz **izrakstu no reģistrācijas žurnāla** par apstrādāto objektu, norādot tajā šo noteikumu 13. punktā un 23.2. apakšpunktā minēto informāciju (fumigācijas gadīj.), kā arī pakalpojumu sniedzēja vārdu, uzvārdu, adresi un lietotāja apliecības numuru.

Izrakstu sagatavo divos eksemplāros, un uz eksemplāra, kas paliek pie pakalpojumu sniedzēja, jābūt apstrādātā objekta īpašnieka parakstam. Objekta īpašnieks izrakstu glabā trīs gadus un pēc pieprasījuma uzrāda dienestam.

AAL lietošanas prasības (6)

MK noteikumi Nr.950

14. Lietojot augu aizsardzības līdzekļus, aizliegts:
 - 14.1. iesaistīt darbā personas, kas jaunākas par **18** gadiem, grūtnieces un mātes, kas baro bērnu ar krūti;
 - 14.2. izmantot bojātas, nenoregulētas augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtas, kā arī iekārtas, kas nav pārbaudītas normatīvajos aktos par augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtām noteiktajā kārtībā;
 - 14.3. atstāt bez uzraudzības sagatavotus darba šķidrumus un neizlietotus augu aizsardzības līdzekļus;
 - 14.4. izliet smidzināšanai paredzētā darba šķidruma atlikumu;
 - 14.5. nepiederošām personām uzturēties vietā, kur strādā ar augu aizsardzības līdzekļiem;
 - 14.6. ēst, dzert un smēķēt.

AAL lietošanas prasības (7)

MK noteikumi Nr.950

15. Iztukšoto AAL iepakojumu darba šķidruma gatavošanas laikā **trīs reizes** izskalo ar tīru ūdeni un skalojamo ūdeni iepilda darba šķidruma tvertnē.

16. Pēc augu aizsardzības līdzekļa lietošanas darba šķidruma atlikumu atšķaida ar lielu ūdens daudzumu un izsmidzina uz apstrādāta lauka. Darbu beidzot, iekārtas tvertni izskalo ar tīru ūdeni vai ar lietotā augu aizsardzības līdzekļa marķējumā norādīto mazgāšanas līdzekli, ko izsmidzina uz apstrādāta lauka.

17. **Aizliegts** atkārtoti izmantot izlietoto augu aizsardzības līdzekļu iepakojumus.